

UVOD

Ideja o ujedinjenju Evrope datira od davnina, još iz doba Stare Grčke. Iako je to nekada bio mit, danas je ona stvarnost i ključna kategorija cijelog evropskog kontinenta. Sve zemlje Evrope koje nisu članice EU, sigurno teže ovim integracijama ili imaju jake veze za ovom integracijom. Posebne tenzije ka ovim integracijama imaju zemlje u tranziciji koje na ovaj način vide potencijal svoga oporavka, razvoja privrede te otvaranje zemlje ka cijelom svijetu.

Glavni cilj u vanjskoj politici tranzicijskih zemalja jeste punopravno članstvo u Evropskoj uniji. Razloga za takvo opredjeljenje ima mnogo. Najjednostavnijim riječima rečeno – Evropski sporazumi znače nadu tranzicijskim zemljama da će uskoro pripadati Uniji i biti u mogućnosti da participiraju u finansijskim resursima i ostalim pogodnostima uključenja u ovo tržište. Bosna i Hercegovina je upravo jedna od ovih zemljama. S obzirom da je BiH do danas prošla različite privredne transformacije i oblike organizacije države, može se reći da se intenzivno radi na pristepenu BiH evropskim integracijama i svemu onome što ovi koraci nose.

Bosna i Hercegovina, takođe, kao strateški cilj ima članstvo u Evropskoj uniji. To je jedan od rijetkih ciljeva u ovoj zemlji gdje postoji sveopšti konsenzus, kako javnosti, tako i relevantnih društvenih subjekata. Međutim, jasan cilj nije dovoljan sam za sebe, već zahtijeva izuzetne napore za njegovo ostvarenje u predviđenom roku. Čini se da već tu nastaju problemi za Bosnu i Hercegovinu, primarno zbog nedovoljnog angažmana u pravcu ostvarenja uslova za članstvo. Takva stanja posebno su prisutna u oblasti ekonomije, područja koja će sigurno predstavljati determinantu od koje će zavistiti koliko će *de facto* trajati ovaj proces. Ispuniti ekonomske uslove za članstvo u Uniji, za razliku od mnogih drugih, nije moguće preko noći, niti u kratkom roku. Potreban je dugoročni angažman kako bi postavljeni kriteriji u određenom periodu bili zadovoljeni. Jedno je sigurno - relevantne vladine institucije moraju što prije uzeti u ozbiljno razmatranje ekonomski aspekt integracija, kako bi se i sama dinamika ovog procesa u budućnosti ubrzala.

Bosna i Hercegovina već uveliko zaostaje po svojim ekonomskim performansama, kako u odnosu na zemlje Evropske unije, tako i u odnosu na zemlje kandidate za članstvo. Samim tim, u Bosni i Hercegovini za razmatranje je prioritetan ekonomski aspekt evropskih integracija. Ekonomski izazovi integracija obuhvataju ispunjavanje Kriterija iz Kopenhagena kao uslov za članstvo u Evropskoj uniji. Nakon toga slijedi ispunjenje kriterija iz Mastrihta, kao naredni neizbježan korak za članstvo u Evropskoj monetarnoj uniji.

PREDMET I PROBLEM ISTRAŽIVANJA

Ovim istraživanjem analiziraju se i pokazuju ključni elementi proširenja Evropske unije ka zemljama Zapadnog Balkana i, naravno, poziciju BiH u tim uslovima. Zapravo, neophodno je pokazati korake i uspjehe, ili neuspjehe, koje je BiH do sada zabilježila. Polazeći od toga, neophodno je dati osvrt oko ključnih elemenata koji se odnose na Uniju, u smislu istorijskog razvoja i proširenja, te sadašnje pozicije.

Polazeći od rečenog, problemi ovog istraživanja svode se na sljedeće:

- Ukazati na pojmovno i istorijsko određenje integracija Evropske unije. Potrebno je ukazati na polazne osnove koncipiranja zajednice ovog tipa kako bi se sagledale sadašnje okolnosti i djelovanje zajednice;
- Ukazati na odnose Unije prema zemljama Zapadnog Balkana, ključne događaje i segmente – pokazati razloge dođaja i konkretne rezultate u tom smislu;
- Analizirati dosadašnje odnose BiH sa Evropskom Unijom, pokazati rezultate, pozitivne i negativne korake BiH te posebno analizirati stanje u 2011. godini.

Važno je da se ovim istraživanjem pokaže i donese konačan zaključak o odnosu Bosne i Hercegovine na putu integracija u EU, da se sagleda šta se do sada uradila i šta je potrebno dorađivati u budućnosti.